

Hodnocení bakalářské práce

Posudek oponentky

JMÉNO STUDUJÍCÍHO: **Igor Bibko**

NÁZEV PRÁCE: Geopolitický význam škrťících bodů. Případová studie Suezského průplavu.

HODNOTIL(A): *doc. Šárka Waisová, Ph.D.*

1. CÍL PRÁCE

- Cíl práce je explicitně a srozumitelně stanoven: **s výhradami**
- Náročnost cíle práce je přiměřená bakalářskému stupni studia: **s výhradami**

Cíle práce si autor vytýčil na s. 6, a to následovně: "Bakalářská práce je koncipována jako jednopřípadová studie, která za využití teoretických poznatků týkajících se škrťících bodů vysvětlí, jakou roli hrál Suezský průplav ve zkoumaném období s ohledem na regionální a světový obchod, námořní dopravu a bezpečnost v regionu. Cílem bakalářské práce je zjistit, jaký význam pro regionální a světový obchod, námořní dopravu a bezpečnost v regionu Suezský průplav má, a to v období od jeho otevření v roce 1869 až do roku 2019...". Autor ukončení výzkumu v roce 2019 vysvětluje tak, že v tomto roce byla naposledy vydána výroční zpráva Úřadu Suezského průplavu.

I když autor deklaruje, že bude zkoumat situaci průplavu do roku 2019, v práci pak - a to i v klíčových kapitolách, pojednává i o období po roce 2019. Např. v kapitole 2.2.1, kde na třech událostech chce ukázat, jaký vliv mělo uzavření Suezské úžliny na svět (s. 28), si vybírá jednu událost z roku 2021 - "Třetí z událostí je poté nehoda kontejnerové lodi Ever Given z roku 2021." K této události se vrací i v závěru textu, kde na tomto případě demonstruje dopady uzavření průplavu. Předložená BP má místy potenciál "nebýt popisem", to např. na místech, kdy se autor zamýšlí nad rolí Suezské úžliny v udržování regionální a mezinárodní bezpečnosti. Autor ale bohužel na většině míst sklouzává k pouhému popisu - tj. např. kolik procent čeho prošlo Suezem, kolik lodí apod. Přitom tato data by bylo možno vyjádřit stručně grafem (např. ukazujícím růst tonáže procházející Suezem) a v textu by se pak autor mohl věnovat tomu, co uvedená čísla znamenají - čeho jsou výsledkem, o čem svědčí, co ukazují atd.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

- Způsob zpracování tématu (postup analýzy) je srozumitelně vysvětlen: **s výhradami**
- Stanovený cíl práce byl naplněn: **ano**
- Práce má strukturu reflektující cíl práce, jednotlivé části práce na sebe logicky navazují: **s výhradami**
- Náročnost zpracování (tvůrčí přístup) odpovídá úrovni bakalářské práce: **s výhradami**
- Závěry práce jsou založeny na dostatečně podrobné argumentaci: **ano**
- Práce vychází z adekvátního množství relevantních zdrojů: **ano**
- Přílohy vhodně doplňují obsah práce: **práce neobsahuje přílohy**

I když to není pro obsah práce to nejdůležitější, musím na tomto místě uvést, že autor si v textu místy odporuje. Na s. 14 například píše "V současnosti můžeme mezi nejdůležitější námořní

škrťící body zařadit Panamský průplav, Gibraltarský průliv, Lamanšský průliv, Dánské úžiny, Bospor a Dardanely, Suezský průplav, úžinu Báb-al-Mandab, úžinu Hormuz, Malackou úžinu, Jihočínské moře a Východočínské moře (Pratson 2023: 1, 3)." O několik řádek níže na téže stránce pak uvádí, že "využívají se v lodní dopravě škrťící body, tedy různé průlivy, kanály a jiná vodní zúžení". Osobně Jihočínské moře nebo Východočínské moře nepovažuji za "vodní zúžení". Problematicnost a rizikovost těchto oblastí vyplývá z něčeho jiného, než z faktu, že by se jednalo o škrťící bod v klasickém geopolitickém pojetí. Pro dvě uvedené lokality by bylo vhodnější používat termín "úzká hrdla dodavatelských řetězců". Že autor oba termíny, tj. "škrťící body" a "úzká hrdla/bottlenecks" zaměňuje, je viditelné i na s. 17.

Celkově k obsahové stránce musím uvést, že text by měl za určitých okolností šanci překročit pouhý popis. Pokud by si autor stanovil nějaká jasnější kritéria posuzování významu Suez, či pokud by nějak dále pracovat s čísli a údaji, které uvádí. Fakt, že nakupím procenta a čísla ještě nic nedokazuje. Čísla je třeba interpretovat.

Nesrovnalost vidím také ve vymezení zkoumaného období 2019/2021.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

- Práce **nevykazuje** známky plagiátorství.
- Rozsah textu překračuje minimální stanovenou hranici (30 normostran textu): **ne**
- Jazykový projev odpovídá úrovni absolventského textu na vysoké škole: **ano**
- Práce se zdroji odpovídá standardům akademické práce: **ano**
- Grafická úprava textu odpovídá stanoveným standardům: **ano**

V textu je jen několik stylistických problém, jako např. na s. 39 "V reakci na tyto události se poté většina lodních společností rozhodla o přerušení využívání námořní komunikační trasy, která vede skrze Suezský průplav a začali využívat alternativní trasy kolem jihu Afriky a jeho mysu Dobré naděje." Ty jsou však spíše ojedinělé.

4. STRUČNÝ CELKOVÝ KOMENTÁŘ

Autor si cíl stanovil velmi obecně a nenáročně, a to popsat význam Suezského průplavu jako škrťícího bodu. Nejprve využil odborné literatury, která se věnuje škrťícím bodům (politickogeografická literatura) a literaturu o tzv. úzkých hrdlech světové ekonomiky. Na základě této literatury vysvětlit, co to jsou škrťící body a jakým hrozbám mohou čelit. Ve druhé části textu popsal historii Suezského průplavu, resp. historii jeho role jako mezinárodní obchodní tepny. Předložený text má dva problémy: 1) je převážně popisný, analytické práce je v něm pomálu, a 2) autor nijak poznatky z první kapitoly neaplikuje na kapitolu druhou, tj. samotný výzkum Suezského průplavu. V úvodu také autor nestanovil žádný rámec svého výzkumu, tj. nevíme, čím by se měla analýza Suezského průplavu řídit, co bylo cílem ověřit, zjistit atd. V textu např. chybí práce s proměnnými - modernizace lodní dopravy, zvětšení objemu přepravních lodí (ultravelké tankery apod.). V kapitole o Suezském kanálu vlastně autor dokazuje dokázané, tj. že Suez je důležitý pro námořní obchod (kapitola 2.2.1).

5. PODNĚTY K DISKUSI PŘI OBHAJOBĚ

V úvodu zmiňujete, že budete zkoumat období jen do roku 2019. Text pak jde opakovaně za toto období - viz komentář výše. Můžete to vysvětlit? Jaký je rozdíl mezi "škrťícími body" a "úzkými hrdly"?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA

velmi dobře

DATUM:

3. května 2024

PODPIS: